

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
освіти
Н.В. Михальченко

30 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Ступінь бакалавра
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи образотворчого мистецтва з методикою навчання**» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Розробник: Лісовська Тетяна Алаксівна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент (Лісовська Т. А.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від «29» серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти (Яхименко С. І.)

«29» серпня 2023р.

Анотація

Образотворче мистецтво є невід'ємною частиною духовного життя особистості, воно концентровано презентує довколишній світ у художньо-образній формі, акумулює в собі багатий естетичний досвід людства.

У відповідності до сучасних соціальних замовлень підготовка фахівців вищої освіти повинна ґрунтуватися на методологічній основі. Бакалаври педагогічних спеціальностей, особливо спеціальності 012 Дошкільна освіта, повинні володіти не тільки знаннями, вміннями і навичками творчої діяльності у відповідній галузі, а й уміти навчати інших, забезпечувати естетичне сприйняття дітьми дошкільного віку творів образотворчого мистецтва, образно розповідати про його різновиди і жанри, занурювати дошкільників у світ художніх образів, організовувати їх художню творчість.

Завдання підготовки сучасного фахівця в умовах вишу диктують необхідність підвищення ролі прояву особистісних якостей в освоєнні компетенцій. Участь студентів в творчому процесі дозволить створити основу для прояву активності, необхідної для підвищення ефективності освітнього процесу.

Ключові слова: компетентність, види та жанри образотворчого мистецтва, зображувальна діяльність дітей дошкільного віку, творчість, здібність.

Annotation

Fine art is an integral part of the spiritual life of the individual, it concentrates on the world around him in an artistic form, accumulates a rich aesthetic experience of mankind.

In accordance with modern social orders, the training of higher education specialists should be based on a methodological basis. Bachelors of pedagogical specialties, especially specialty 012 Preschool education, must have not only knowledge, skills and abilities of creative activity in the relevant field, but also be able to teach others, provide aesthetic perception of preschool children works of fine arts, figuratively tell about its varieties and genres, immerse preschoolers in the world of artistic images, organize their artistic creativity.

The task of training a modern specialist in the conditions of higher education dictates the need to increase the role of manifestation of personal qualities in the development of competencies. The participation of students in the creative process will create a basis for the activity necessary to increase the efficiency of the educational process.

Key words: competence, types and genres of fine arts, pictorial activity of preschool children, creativity, ability.

1. **Опис навчальної дисципліни**
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів–3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Ступінь бакалавра	<i>Рік підготовки:</i>
		2-й.
Загальна кількість годин – 90 год.		<i>Семестр</i>
		4-й.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 4 год.		<i>Лекції</i>
		16 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		<i>Практичні, семінарські</i>
		30 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		44 год.
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 26 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (33% / 67%)

Передумови для вивчення дисципліни: теорія і методика музичного виховання, теорія і методика формування елементарних математичних уявлень, курсова робота з методик дошкільної освіти, навчальна практика, виробнича практика.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Очікувані результати навчання:

ПРН-1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку

ПРН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку

ПРН-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

II. Спеціальні (фахові).

ФК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

ФК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

ФК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

ФК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу – оволодіти сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.

Основними завданнями дисципліни є:

- ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчого мистецтва, засобами їх художньої виразності;
- вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва;
- вивчення спеціальних досліджень, присвячених ознайомленню дошкільників з різними видами образотворчого мистецтва навчання образотворчій діяльності;
- оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей і шляхи формування творчості в їх образотворчій діяльності;
- розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітей дошкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи;
- удосконалення художньо-зображувальних умінь спеціалістів в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, конструювання;
- навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, скласти заняття з різних видів образотворчої діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.

Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.

Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну..

Тема 6. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.

Тема 7. Форми організації образотворчої діяльності.

Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.

Тема 9. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.

Тема 10. Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.

Тема 11. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.

Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.

Тема 13. Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни. Мистецтво як форма суспільної свідомості, спосіб відображення життя в художній творчості, яка візуально відображає довкілля на площині чи в просторі. Статичність образів образотворчого мистецтва. Функції мистецтва в суспільстві. Естетична і гедоністична функції – унікальна прерогатива мистецтва. Дублюючі функції: пізнавальна, виховна, освітня, інформаційна, комунікативна, соціально-перетворююча, компенсаторна, прогностична, медична, сугестивна.

Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

Мистецтво, його види (література, архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративне мистецтво). Художній образ у мистецтві.

Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.

Живопис – монументальний, станковий, декоративний. Жанри живопису: історичний, побутовий, портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний, казково-билинний, релігійно-міфологічний.

Графіка – види: станкова, книжкова та журнально-газетна, плакатна, художньо-виробнича або прикладна.

Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.

Скульптура, її різновиди – кругла, яка використовує виразні можливості здалеку розглядати її силует (статуя, бюст, композиційна група), рельєф, (барельєф, горельєф, контррельєф).

Архітектура, зодчество – мистецтво проектувати та будувати споруди, які необхідні для життя і діяльності людини. Основні типи архітектурних споруд: житлові будинки: адміністративні та громадські будівлі (театри, музеї, навчальні заклади, стадіони), інженерно-технічні споруди (мости, телевізійні башти, греблі тощо). Особливості архітектури закладів дошкільної освіти.

Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.

Декоративно-прикладне мистецтво – вид мистецтва, що обслуговує побутові й одночасно задовольняє естетичні потреби людини, привносить красу в життя. Декоративність – форма відображення змісту і художньої образності, надання краси і цільності творам декоративно-прикладного мистецтва. Головні вимоги до творів декоративно-прикладного мистецтва. Провідні напрямки розвитку сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва та види. Класифікація видів декоративно-прикладного мистецтва.

Кредит 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки.

Тема 6. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки.

Види образотворчої діяльності.

Дослідження психологічних закономірностей дитячої образотворчої діяльності в працях Б. Теплова, Л. Виготського, Є. Ігнат'єва, В. Мухіної, М. Подд'якова та ін. Теоретична спадщина видатних дослідників у галузі методики навчання дітей образотворчої діяльності: Є. Фльоріна, Н. Сакуліна, З. Ліштван, Т. Комарова, Н. Халезова та ін. Розробка змісту навчання дітей дошкільного віку образотворчої діяльності в чинних програмах.

Тема 7. Форми організації образотворчої діяльності.

Форми роботи з ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва (живопис, скульптура, графіка, архітектура і декоративно-прикладне мистецтво). Методи ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва.

Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.

Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності дітей (наочні, словесні, практичні). Система загальнодидактичних методів за класифікацією І. Лернера: інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні.

Кредит 3. Методика навчання та керівництво образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку

Тема 9. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку.

Види малювання.

Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей, його особливості. Види малювання. Методика навчання малювання в кожній віковій групі.

Тема 10. Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.

Аплікація як вид декоративно-прикладного мистецтва й образотворчої діяльності, її своєрідність, естетичні якості. Завдання і зміст навчання аплікацій в різних вікових групах.

Тема 11. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.

Ознайомлення з мистецтвом скульптури – основа для навчання ліплення в ЗДО. Риси схожості і відмінності дитячого ліплення і скульптури. Значення ліплення для всебічного розвитку дошкільників: сенсорного, розумового, фізичного і естетичного.

Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.

Своєрідність конструювання, його зв'язок з грою. Значення конструювання для всебічного розвитку: спостережливості, просторових уявлень, знань властивостей просторових фігур, деталей конструкторів, величин, напрямків, формування кмітливості, розвиток мислення, технічних інтересів.

Тема 13. Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Заняття, художнє експериментування, самостійна образотворча діяльність, гуртки, студії, школи, екскурсії як основні форми організації образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва					
Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	6	2	2		2
Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	4				4
Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.	8	2	2		4
Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.	6	2	2		2
Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	6	2	2		2
Усього:	30	8	8		14
Кредит 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки					
Тема 6. Становлення методики керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності	12	2	2		8
Тема 7. Форми організації образотворчої діяльності	8				8
Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	10	2	2		6
Усього:	30	4	4		22
Кредит 3. Методика навчання та керівництво різними видами образотворчої діяльності дітей дошкільного віку					
Тема 9. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	8	2	4		2
Тема 10. Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.	6		4		2
Тема 11. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти	7	2	4		1
Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.	6		4		2
Тема 13. Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.	3		2		1
Усього:	30	4	18		8
Разом:	90	16	30		44

4. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва		
1.	Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	2
2.	Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.	2
3.	Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.	2
4.	Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	2
Кредит 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки		
5.	Тема 6. Становлення методики керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності	2
6.	Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	2
Кредит 3. Методика навчання та керівництво різними видами образотворчої діяльності дітей дошкільного віку		
7.	Тема 9. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	2
8.	Тема 11. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти	2
Усього:		16

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва		
1.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності	2
2.	Мистецтво живопису та графіки	2
3.	Мистецтво скульптури та архітектури	2
4.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	2

	Кредит 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки	
5.	Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю як науки.	2
6.	Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	2
	Кредит 3. Методика навчання та керівництво різними видами образотворчої діяльності дітей дошкільного віку	
7.	Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	4
8.	Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.	4
9.	Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.	4
10.	Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.	4
11.	Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.	2
	Разом:	30

6. Лабораторні заняття Денна форма навчання

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва	
1.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності	2
2.	Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	4
3.	Мистецтво живопису та графіки	4
4.	Мистецтво скульптури та архітектури	2
5.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	2
	Кредит 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки	
5.	Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю як науки.	8
6.	Форми організації образотворчої діяльності	8
7.	Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	6
	Кредит 3. Методика навчання та керівництво різними видами образотворчої діяльності дітей дошкільного віку	
7.	Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	2
8.	Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.	2
9.	Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.	1
10.	Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.	2

	Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.	1
	Разом:	44

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	80-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	65-79 (добре)		
D	55-64 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	50-54 (достатньо)		
FX	35-49 (незадовільно)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1-34 (неприйнятно)		

Форми поточного та підсумкового контролю.

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою навчання» здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацювати матеріал, складання конспектів занять із різних видів образотворчої діяльності (малювання, ліплення, аплікація, конструювання для дітей різних вікових груп, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал кредиту.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за повні та глибокі знання з навчальної дисципліни, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання методики, інноваційних, ігрових технологій в образотворчій діяльності дошкільників; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь; чітко формулює власну думку та переконливо аргументує її.

Студенту виставляється дуже добре, якщо він має достатньо повні знання з навчальної дисципліни; успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, вміє доводити свою думку, проявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки. На достатньому рівні володіє методикою, інноваційними, ігровими технологіями в образотворчій діяльності дошкільників.

Студенту виставляється достатньо за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності; має поверхову

обізнаність з основною та додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача. Недостатньо володіє методикою, інноваційними, ігровими технологіями в образотворчій діяльності дошкільників.

Студенту виставляється мінімальний задовільно, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення дисципліни, виявляє не розуміння ключових понять навчального курсу. Не володіє методикою, інноваційними та ігровими технологіями в образотворчій діяльності дітей дошкільного віку.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 100 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання всіх завдань.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота												КР	Накопичувальні бали/сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	50	300/100
15	15	15	15	20	20	20	20	25	25	20	20	20		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи (зокрема есе, повідомлення), презентації результатів досліджень, експрес-опитування, тестові завдання, контрольна робота.

11. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні; активні методи навчання: метод проектів, моделювання професійних ситуацій, рольові та ділові ігри, проведення «круглих столів», мозковий штурм, світове кафе, карта ідей, хронологія, «Плюси й мінуси», Кейс-метод (метод case-study або метод конкретних ситуацій). Технології: здоров'язберезувальні, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, ігрові, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, тренінгові, проектні, інформаційні, дистанційні, хмарні, диференційованого навчання, методики виховного спрямування

12. Рекомендована література Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 29.01.21 р.
2. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного вік (6-й рік життя). К., 2019. 46 с
3. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 200с.

4. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проекту: В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець та ін. К., 2020. 440 с.
5. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Тернопіль :Мандрівець, 2017. 104 с.
6. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур. Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г. В. Сухорукової. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

Допоміжна

1. Дронова О.О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2003. С. 45–50.
2. Дронова О.О., Мезіна О.О. Діагностика та корекція внутрішньосімейних стосунків засобами дитячого малюнка // Гуманізація навчально-виховного процесу: Зб. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л.Л. Льогенського, В.І. Сипченко. Слов'янськ, 2000. С. 126–130.
3. Крок за кроком в Україні : Посіб. для батьків дошкільнят та соціальних педагогів / Л. В. Артемова. О.І. Кульчицька, Н.М. Голота, Г.В. Сухорукова; Наук. ред. Л.В. Артемової; За заг. ред. С. Чередниченко. К.: 2003. 384 с.
4. Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навчально-методичний посібник. Одеса: ПНЦ АПН України, 2007. 88 с.
5. Лісовська Т.А. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Художня праця та основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» Миколаїв СПД Румянцева, 2020. 95с.
6. Образотворча діяльність. Старший вік. / М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. Х.: Вид-во «Ранок», 2017. 208 с.
7. Соняшникова палітра. Орієнтовне календарно-тематичне планування різних видів образотворчої діяльності дітей дошкільного віку / Заг. ред. Л. Калуської. Тернопіль :Мандрівець, 2016. 168 с.
8. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ ст. Х.: 2001. 255 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/13programa-ditina-v-doshkilni-roki.pdf>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Базовий компонент дошкільної освіти // mon.gov.ua/images/files/doshkilnacerednya/.../bazov-komponent.doc
4. [programa-vpevnenii-start-2017](https://mon.gov.ua/images/files/doshkilnacerednya/.../programa-vpevnenii-start-2017).
5. https://e-ranok.com.ua/upload/demo_54.pdf
6. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування

